

Sądecki

RYNEK PRACY

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY PROBLEMOM RYNKU PRACY W NOWYM SĄCZU Nr 2(13)/2012 LUTY 2012

S. 15

XIV Sądeckie Targi Uczelni Wyższych

W numerze:

- Pomagać tym którym najtrudniej
- Szkolenia
- Mobilność zawodowa
- Targi Uczelni Wyższych
- Targi Dom i otoczenie

Pomagać tym którym najtrudniej

S. 3

Ponadto: analizy statystyki opracowania projekty

ISSN 2084-5006

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

SZANOWNI PAŃSTWO!

Oddajemy do rąk PT Czytelników drugie w bieżącym roku wydanie miesięcznika Sądecki Rynek Pracy. Szczególną uwagę w tym numerze poświęcamy zakresowi i strukturze działań aktywizujących realizowanych przy udziale środków Funduszu Pracy w ramach Planu Działań na 2012 rok mających na celu ograniczenie rozmiarów bezrobocia w Nowym Sączu. Piszemy także o drugim w 2012 roku posiedzeniu Rady Zatrudnienia oraz przedstawiamy założenia projektu systemowego pn. „Samozatrudnienie Umiejętności Praca”, którego realizację kontynuuje SUP w 2012 roku..

Zamieszczamy również materiały z przeprowadzonych przez Sądecki Urząd Pracy akcji informacyjno – promocyjnych w ramach Sądeckich Targów Uczelni Wyższych oraz Targów Dom i otoczenie. Edycja zawiera ponadto informacje o stanie bezrobocia rejestrowanego w mieście Nowym Sączu i analizę bezrobocia rodzinnego w Sądeckim Urzędzie Pracy.

“Sądecki Rynek Pracy” jest wydawnictwem adresowanym nie tylko do profesjonalistów. Staramy się pisać o zagadnieniach związanych z pracą i bezrobociem w sposób przystępny i zrozumiały także dla tych czytelników, którzy tą tematyką na co dzień się nie zajmują.

Wszystkie materiały zawarte w “SRP” znajdują się lub wkrótce znajdą się na naszej stronie internetowej www.sup.nowysacz.pl. O szczegółowe wyjaśnienia można się także zwrócić do nas bezpośrednio.

Zapraszam do lektury.

Stanisława Skwarło
Dyrektor

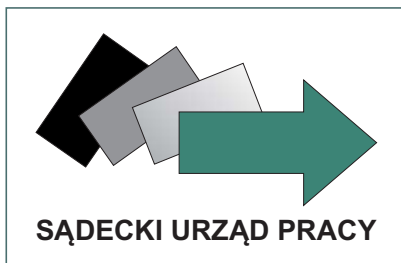
Dyr. Stanisława Skwarło

SPIS TREŚCI:

Pomagać tym którym najtrudniej	⇒ 3
Szkolenia	⇒ 6
Analiza stanu bezrobocia	⇒ 9
Bezrobocie rodzinne w SUP	⇒ 11
Mobilność zawodowa klucz do Twojej przyszłości	⇒ 13
Projekt systemowy pn. „Samozatrudnienie Umiejętności Praca	⇒ 14
XIV Sądeckie Targi Uczelni Wyższych	⇒ 15
Targi Dom i otoczenie	⇒ 16

Wydawca: Sądecki Urząd Pracy, ul. Węgierska 146, 33 - 300 Nowy Sącz
Koordynacja projektu: Michał Maśko
Konsultacja merytoryczna: Stanisława Skwarło,
Teresa Połomska, Tomasz Szczepanek
Przygotowanie materiałów, skład i opracowanie graficzne:
Piotr Gutowski, Michał Maśko
Współpraca (statystyka): Izabela Obrzut
Copyright Sądecki Urząd Pracy 2012 ISSN 2084-5006

Pomagać tym którym najtrudniej

Pomagać w pierwszej kolejności bezrobotnym w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy – to najkrótsze podsumowanie planu działań Sądeckiego Urzędu Pracy na 2012 rok. 29 lutego 2012 roku w Sądeckim Urzędzie Pracy odbyło się posiedzenie Rady Zatrudnienia dla miasta Nowego Sącza, na którym pozytywnie zaopiniowano wykonanie planu w roku ubiegłym i zamierzenia na rok bieżący.

Miasto Nowy Sącz pod względem wskaźników obrazujących poziom bezrobocia i aktywności zawodowej prezentuje się stosunkowo dobrze. Stopa bezrobocia w końcu roku wyniosła 10%, mniej niż w regionie i w kraju. Stale rośnie liczba podmiotów gospodarczych – w końcu 2010 roku (ostatnie dane Głównego Urzędu Statystycznego) było ich w naszym mieście 9 366, o 432 więcej, niż w roku poprzednim. – Znajdujemy się na trzecim miejscu w województwie małopolskim pod względem wskaźnika przedsiębiorczości – podkreśliła Stanisława Skwarło, dyrektor SUP. W rozwoju przedsiębiorczości miał swój udział Sądecki Urząd Pracy, który od 1990 roku przyznał bezrobotnym ponad 3,1 tys. dotacji i pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej.

Stan bezrobocia.

Przypomnijmy, że w roku ubiegłym kwota środków otrzymanych na aktywizację zawodową i łagodzenie skutków bezrobocia była o 75% niższa, niż w roku 2010. Ze względu na konieczność bardzo ostrożnego i maksymalnie racjonalnego wydatkowania środków

najwięcej z nich zostało skierowanych na organizację staży zawodowych i dotacje na własną firmę. Od lat są to najbardziej efektywne formy wsparcia. Realizację niektórych form wsparcia SUP musiał czasowo zawiesić. Zrezygnowaliśmy między innymi ze szkoleń grupowych ze względu na ich niską efektywność – poinformowała dyr. Skwarło.

Łącznie na aktywne formy aktywizacji zawodowej wydatковано w roku ubiegłym ponad 4 752 tys. złotych. To ponad 40% wszystkich wydatków SUP. Należy zaznaczyć, że Sądecki Urząd Pracy kontynuował realizację umów zawartych w latach wcześniejszych (wiele programów pomocowych ma charakter wieloletni). Dzięki temu aktywizacją zostało objętych ponad 2 300 osób bezrobotnych.

Zasadniczą grupę bezrobotnych (ponad 87%) stanowią bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wyróżniamy tu między innymi osoby bezrobotne do 25. i powyżej 50. roku życia, bez kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, bez wykształcenia średniego, długotrwale bezrobot-

nych i niepełnosprawnych.

Zasadnicza pula środków na aktywizację była skierowana właśnie do tych grup. Udało się uzyskać wysoką efektywność zatrudnieniową po realizacji programu, zwłaszcza w przypadku projektu systemowego PO KL.

Mówiąc prościej, prawie co drugi uczestnik staży zawodowych organizowanych przez SUP został zatrudniony po ich zakończeniu. Pracę znalazł co trzeci uczestnik szkoleń indywidualnych (organizowaliśmy je wyłącznie w oparciu o potrzeby konkretnego pracodawcy). Beneficjenci dotacji na podjęcie działalności gospodarczej wywiązali się z obowiązku utrzymania własnej firmy przez co najmniej rok prawie w komplecie.

W 2011 roku do SUP wpłynęło ponad 1700 ofert pracy, znacznie mniej niż w roku 2010. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zdecydowana większość (86%) to oferty pracy niesubsydiowanej. Ogółem pracę podjęło prawie 3 tys. osób bezrobotnych.

Pomagać w pierwszej kolejności bezrobotnym w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy – to najkrótsze podsumowanie planu działań Sądeckiego Urzędu Pracy na 2012 rok. 29 lutego 2012 roku w Sądeckim Urzędzie Pracy odbyło się posiedzenie Rady Zatrudnienia dla miasta Nowego Sącza, na którym pozytywnie zaopiniowano wykonanie planu w roku ubiegłym i zamierzenia na rok bieżący.

Zamierzenia i plany.

Przy omawianiu zamierzeń na rok bieżący zwrócono uwagę na sytuację grup bezrobotnych w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Jak pokazują dane statystyczne, w naszym mieście można do nich zaliczyć długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji zawodowych oraz z grupy bezrobocia rodzinnego. Niepokój budzi zwłaszcza wyraźny wzrost bezrobotnych z tej ostatniej grupy. Liczba bezrobotnych z rodzin, gdzie nie pracuje więcej niż jedna osoba, wzrosła w ubiegłym roku o ponad 150 osób i stanowi obecnie ponad 27% ogółu zarejestrowanych.

Ograniczeniem możliwości aktywizacyjnych stanowi kwota, jaką w ramach tzw. algorytmu otrzymał do dyspozycji w 2012 roku samorząd Nowego Sącza. Wyniosła ona ok. 2,5 mln złotych, o 14% mniej niż w roku ubiegłym. – Poprawa wskaźników dotyczących rynku pracy spowodowała mniejszą kwotę z algorytmu – wyjaśniła tę sytuację dyr. Teresa Połomska. Wliczając jednak środki pozyskane w ramach projektu systemowego 6.1.3. PO KL Sądecki Urząd Pracy będzie dysponował w bieżącym roku na wsparcie bezrobotnych kwotą ponad 4,6 mln złotych, nieco wyższą niż w roku 2011. Będzie więcej także dlatego, że Urząd posiada mniejsze zobowiązania z lat ubiegłych.

Jak dysponować taką kwotą, daleką od potrzeb? – Przede wszystkim musimy aktywizować bezrobotnych w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy – przekonywała dyr. Teresa Połomska. Trwające drugi rok z rzędu zmniejszenie środków z Funduszu Pracy ma tu szczególne znaczenie. – Bez dostatecznych środków na wsparcie tych grup bardzo trudno je aktywizować – wyjaśniała dyr. Stanisława Skwarło. W zakresie programów subsydiowanych działania SUP powinny być ukierunkowane na realizację programów wspierających rozwój przedsiębiorczości i powstawanie nowych miejsc pracy. Programy te cechuje wysoki wskaźnik efektywności zatrudnieniowej. Takie podejście ma swój praktyczny wymiar. – Organizacja programów, przede wszystkim staży, powinna odbywać się przede wszystkim u tych pracodawców, którzy zobowiążą się do zatrudnienia skierowanego bezrobotnego po zakończeniu programu – oświadczyła dyr. Teresa Połomska.

W planie na rok 2012 znalazł się zapis, że finansowaniem w ramach algorytmu (a więc z budżetu państwa) zostaną w pierwszej kolejności objęte grupy:

- osób długotrwale bezrobotnych,
- osób bez kwalifikacji zawodowych,
- bezrobotnych z grupy bezrobocia rodzinnego.

Wsparciem z wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej w ramach projektu systemowego 6.1.3. PO KL zostaną objęte grupy bezrobotnych:

- niepełnosprawnych,
- powyżej 50. roku życia,
- do 25. roku życia,
- długotrwale bezrobotnych.

W planie podkreślono także ważną rolę niesubsydiowanych form wsparcia – pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.

Działania aktywizujące będą miały zindywidualizowany i kompleksowy charakter, co oznacza, że doradcy zawodowi i pośrednicy będą się starali znaleźć osobny „klucz” do każdego klienta. Programy subsydiowane powinny przede wszystkim umożliwiać nabywanie osobom bezrobotnym praktycznych umiejętności zawodowych. Tu niezastąpione okazują się staże zawodowe u pracodawców. Niezwykle efektywnym programem są dotacje na podjęcie działalności gospodarczej i temu programowi także poświęcono wiele uwagi. Finansowanie programów będzie oparte na wnikliwej analizie, czy dany program daje efekt w postaci zatrudnienia bezrobotnego i ile wynosi koszt tego zatrudnienia.

Uczestnicy posiedzenia Rady

Pomagać w pierwszej kolejności bezrobotnym w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy – to najkrótsze podsumowanie planu działań Sądeckiego Urzędu Pracy na 2012 rok. 29 lutego 2012 roku w Sądeckim Urzędzie Pracy odbyło się posiedzenie Rady Zatrudnienia dla miasta Nowego Sącza, na którym pozytywnie zaopiniowano wykonanie planu w roku ubiegłym i zamierzenia na rok bieżący.

Generalnie – programy subsydiowane będą realizowane w pierwszej kolejności u tych pracodawców, którzy zapewniają zwiększenie ilości miejsc pracy netto. Ze względu na ograniczone środki Funduszu Pracy przyjęto zasadę, że w pierwszej kolejności umowy będą zawierane z pracodawcami, którzy dotychczas z tych środków nie korzystali. Pod uwagę będą także brani pracodawcy, którzy realizując w ostatnich trzech latach programy subsydiowane osiągnęli wysoki wskaźnik efektywności zatrudnieniowej.

Pierwszeństwo będą mieć podmioty prowadzące działalność w obszarze produkcji i usług.

Podobne obostrzenia przyjęto w stosunku do osób bezrobotnych - aktywizacją zostaną objęte w pierwszym rzędzie osoby, które w ciągu ostatnich dwóch lat nie były aktywizowane przy udziale środków publicznych. Ze względu na wysokie koszty i niską efektywność z realizacji niektórych programów rezygnujemy – chodzi tu między innymi o przygotowanie zawodowe dorosłych, zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania oraz stypendia na dalszą naukę. Realizowane będą przede wszystkim szkolenia indywidualne pod gwarancję zatrudnienia (sprawdziły się w roku ubiegłym) i szkolenia grupowe dające umiejętności najbardziej przydatne na rynku

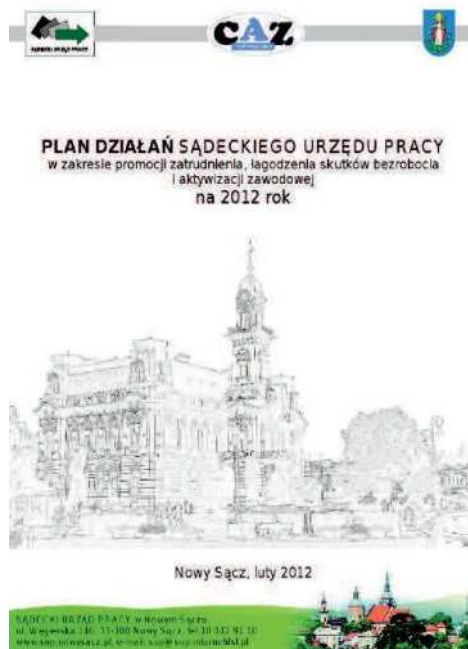
pracy. Z dofinansowania studiów podyplomowych zostaną wyłączeni absolwenci studiów pedagogicznych, którzy nawet po studiach podyplomowych mieliby małą szansę na znalezienie pracy w Nowym Sączu. Wyłączenie to nie obejmuje nauczycieli przedmiotów zawodowych. Ograniczone środki na aktywizację wymuszają indywidualne podejście do każdego programu. I tak indywidualnym negocjaczom będzie podlegać wysokość środków przyznanych na wyposażenie lub doposażenie miejsca pracy dla skierowanego bezrobotnego. Wydatki muszą bezpośrednio i jednoznacznie wiązać się z zakresem zadań przez tegoż bezrobotnego wykonywanych. Podobnie będzie w przypadku dotacji na podjęcie działalności gospodarczej – tu maksymalnie bezrobotny może (ale nie musi) otrzymać 18 000 złotych.

Od ubiegłego roku przy zakupach o cenie powyżej 3 tys. złotych obowiązuje wymóg porównywania cen i wyboru towarów i usług. Chodzi o to, żeby wydatkować środki możliwie racjonalnie, łącząc najlepsze parametry z najkorzystniejszą ceną. Niedostatek środków wymusza także ograniczenie czasu trwania staży zawodowych do 4 miesięcy. Nie dotyczy to jednak staży finansowanych przy udziale środków unijnych, gdzie czas trwania stażu może trwać od 3 do 6 miesięcy, w zależności od specyfiki stanowiska i programu stażu.

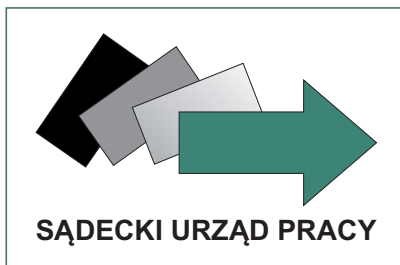
Podział środków nie wywołał większych zastrzeżeń członków Rady Zatrudnienia i został jednoznacznie zaopiniowany pozytywnie. Tym samym nie ma formalnych przeszkód, żeby Sądecki Urząd Pracy wprowadził go w życie. O szczegółach i ewentualnych zmianach będziemy na bieżąco informować.

Wybrane dane liczbowe plan na 2012 rok:

- bezrobotni, którzy podejmą pracę w ciągu roku ogółem - 2 520
- liczba pozyskanych ofert pracy - 1750
- liczba osób objętych poradnictwem i informacją zawodową - 1 900
- liczba uczestników zajęć w Klubie Pracy - 170
- szkolenia (wszystkie formy) - 85
- liczba osób objętych indywidualnymi planami działania - 300
- liczba osób objętych programem staży zawodowych - 211
- prace interwencyjne, roboty publiczne - 55
- refundacja wyposażenia stanowisk pracy - 30
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej - 121
- pokrycie kosztów badań lekarskich - 121

Pełna treść Planu działań SUP na 2012 rok znajduje się na stronie BIP naszego urzędu pod adresem <http://pup.nowysacz.ibip.pl>

SZKOLENIA

Szkolenia stanowią jedną z czterech podstawowych usług rynku pracy świadczonych przez Sąddecki Urząd Pracy na rzecz klientów – osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Czym jest szkolenie?

Szkoleniem nazywane są pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Szkolenia organizowane są w szczególności w przypadku:

1. braku kwalifikacji zawodowych,
2. konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
3. utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
4. braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Celem usługi szkolenia jest:

- * świadczenie pomocy w nabyciu nowej wiedzy i umiejętności, zmianie i podniesieniu kwalifikacji,
- * zwiększenie szans na uzyskanie zatrudnienia po ukończonym szkoleniu,
- * umożliwienie pracownikom uzyskania nowych kwalifikacji i utrzymania miejsca pracy,
- * umożliwienie pracodawcom zmiany struktury kwalifikacji pracowników.

Czas trwania szkolenia.

Szkolenie odbywa się w formie kursu, realizowanego

według planu nauczania obejmującego przeciętnie nie mniej niż 25 godzin zegarowych w tygodniu. Szkolenie może trwać do 6 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie nie dłużej niż 12 miesięcy. W przypadkach osób bez kwalifikacji zawodowych szkolenie może trwać do 12 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie nie dłużej niż 24 miesiące.

Skutki odmowy udziału w szkoleniu

Bezrobotny, który bez uzasadnionej przyczyny odmówi udziału w szkoleniu lub po otrzymaniu skierowania nie podejmie szkolenia zostaje pozbawiony statusu bezrobotnego na okres:

- a. **120 dni** w przypadku pierwszej odmowy,
- b. **180 dni** w przypadku drugiej odmowy
- c. **270 dni** w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy.

Dlaczego warto się szkolić?

W okresie odbywania szkolenia osobom bezrobotnym przysługuje stypendium wynoszące

Miesięcznie 120% zasiłku dla bezrobotnych pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia wynosi nie mniej niż 150 godzin miesięcznie. W przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin szkolenia wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie, z tym że stypendium nie może być niższe niż 20 % zasiłku dla bezrobotnych. Osoba bezrobotna, która zostanie skierowana na szkolenie i w trakcie jego trwania podejmie zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą, ma prawo do ukończenia szkolenia bez konieczności ponoszenia jego kosztów. Ponadto przysługiwać jej będzie stypendium w wysokości 20% zasiłku dla bezrobotnych. Osoba, która nie ukończyła szkolenia z własnej winy jest zobowiązana do zwrotu jego kosztów, za wyjątkiem sytuacji, gdy powodem nieukończenia szkolenia było podjęcie pracy, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Warto podkreślić, że koszty szkolenia za każdego skierowanego, należne instytucji szkoleniowej prowadzącej szkolenie, pokrywa urząd pracy. Szkolenie jest zatem nieodpłatne dla wszystkich uczestników, którzy otrzymali skierowanie z urzędu.

Formy szkolenia:

Szkolenia grupowe - organizowane są zgodnie z planem szkoleń na dany rok wynikającym z analizy lokalnego rynku pracy oraz limitu środków przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych.

Szkolenia indywidualne - wskazane przez bezrobotnego lub poszukującego pracy, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia i przedłoży gwarancję zatrudnienia, a jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia

- w 2012 r. przyjęto założenie, że osoba może być skierowana na 1 szkolenie w roku.

Szkolenia stanowią jedną z czterech podstawowych usług rynku pracy świadczonych przez Sądecki Urząd Pracy na rzecz klientów – osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Plan szkoleń na 2012 rok

Podobnie jak w latach ubiegłych w 2012 roku usługa rynku pracy jaką jest szkolenie nadal cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem wśród osób zarejestrowanych, które nie mając możliwości na podjęcie pracy niejednokrotnie w tej formie pomocy udzielanej przez urząd pracy widzą jedyną szansę na powrót na rynek pracy oraz poprawę swojego wizerunku zawodowego.

Proces tworzenia planu szkoleń na 2012r. w Sądeckim Urzędzie Pracy jak każdego roku został poprzedzony dogłębną analizą zmieniającej się sytuacji na rynku pracy, weryfikacją zapotrzebowania na szkolenia zgłaszanego przez pracodawców i osoby bezrobotne oraz rozpoznaniem zawodów przyszłości z uwzględnieniem tendencji lokalnych.

W bieżącym roku przyjęto następujące zasady organizacji szkoleń:

- * głównie będą realizowane szkolenia indywidualne; dla osób, które przedłożą gwarancję zatrudnienia od przyszłego pracodawcy,
- * realizacja szkoleń grupowych dokonywana będzie zgodnie z opracowanym i zatwierdzonym rocznym planem szkoleń.
- * szkolenia będą organizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami,
- * zakłada się zaangażowanie SUP w realizację szkoleń dla klientów – finansowanych ze środków Unii Europejskiej organizowanych przez inne podmioty działające na rynku,
- * szkolenia dla pracowników oraz

osób wykonujących inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą w wieku 45 lat i powyżej (zainteresowanych pomocą w rozwoju zawodowym, po zarejestrowaniu się w urzędzie pracy) oraz dla określonych w art. 43 ustawy kategorii osób poszukujących pracy – nie będą realizowane - do odwołania.

Zasadnym wydaje się być organizowanie szkoleń wskazanych przez osoby, ponieważ wnioskodawca musi uzasadnić celowość odbycia takiego szkolenia. Wyższą efektywność po szkoleniach wskazanych przez osobę można osiągnąć w przypadku dołączenia do wniosku gwarancji zatrudnienia tj. oświadczenia pracodawcy o zatrudnieniu po zakończonym kursie.

W 2012 roku ze szkoleń będą mogły skorzystać osoby zarejestrowane w Sądeckim Urzędzie Pracy, ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, z grup wyselekcjonowanych lokalnie, tj.;

- * osób bezrobotnych długotrwale,
- * osób bez kwalifikacji zawodowych,
- * osoby z grupy bezrobocia rodzinnego w tym osoby do 30 roku życia.

Przy kierowaniu na szkolenie obowiązuje zasada równości w korzystaniu ze szkoleń bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub przynależność związkową

Podsumowując należy zauważyć, iż szkolenia stanowią istotny element aktywizacji lokalnego rynku pracy, który staje się coraz bardziej wymagający, a gwarancją znalezienia i utrzy-

mania pracy jest ciągle dokształcanie się i podnoszenie kwalifikacji.

Pracodawcy coraz częściej przy zatrudnianiu osób wymagają od kandydatów do pracy posiadania dodatkowych uprawnień i umiejętności potwierdzonych odpowiednimi dokumentami.

Z aktualnym planem szkoleń można zapoznać się:

- * na tablicy ogłoszeń w urzędzie pracy
- * na stronie internetowej Urzędu

Chęć udziału w szkoleniu grupowym można zgłaszać w urzędzie pracy specjalistce ds. rozwoju zawodowego

Na następnej stronie prezentujemy plan szkoleń na 2012 rok przewidziany do realizacji przez Sądecki Urząd Pracy, który **może być w trakcie roku modyfikowany** według potrzeb lokalnego rynku pracy.

Szczegółowe informacje dotyczące szkoleń można uzyskać

Sądecki Urząd Pracy
w Nowym Sączu
ul. Węgierska 146

Dział Rozwoju Zawodowego i Poradnictwa

III piętro, pokój 320,
tel.18 442-91-10 wew. 270

PLAN SZKOLEŃ SĄDECKIEGO URZĘDU PRACY ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY
W RAMACH ALGORYTMU POWIATOWEGO NA 2012 ROK

Nazwa szkolenia	Liczba miejsc	Przewidywany termin	Czas trwania	Charakterystyka osób	Szkolenie zakończone egzaminem zewnętrznym	Rodzaj zaświadczenia lub innego dokumentu potwierdzającego ukończenie szkolenia
Operator koparko-ladowarki klasy III. zakres tematyczny kursu obejmować będzie przygotowanie teoretyczne i praktyczne do egzaminu na uprawnienia operatora koparko-ladowarki.	15 osób	II kwartał	202 godziny	osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy*, osoby z dobrą koordynacją wzrokowo-ruchową, dobry stan zdrowia potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez lekarza medycyny pracy o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy we wskazanym zawodzie.	tak	książka Operatora Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, świadectwo Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, zaświadczenie o ukończeniu szkolenia
Kurs spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 zakres tematyczny kursu obejmować będzie przygotowanie teoretyczne i praktyczne do egzaminu na uprawnienia spawacza metodą MAG 135.	10 osób	II kwartał	145 godzin	osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy*, posiadające dobry stan zdrowia potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez lekarza medycyny pracy o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy we wskazanym zawodzie.	tak	książka spawacza, świadectwo egzaminu kwalifikacyjnego spawacza Instytutu Spawalnictwa, zaświadczenie o ukończeniu kursu
Sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej komputera oraz programu do fakturowania z praktyką zakres tematyczny kursu obejmować będzie zagadnienia teoretyczne i praktyczne związane z profesjonalną obsługą klienta oraz stanowiska pracy.	10 osób	III/IV kwartał	300 godzin	osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy*, zainteresowane pracą w handlu, posiadające wykształcenie minimum zawodowe.	nie	zaświadczenie o ukończeniu kursu
Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy zakres tematyczny kursu obejmować będzie nabycie przez uczestników wiedzy i umiejętności niezbędnych do poruszania się po rynku pracy.	2 edycje po 10 osób	II, IV kwartał	80 godzin	osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy*	nie	zaświadczenie o ukończonym kursie
Kursy indywidualne podwyższenie lub nabycie przez uczestników nowych kwalifikacji zawodowych lub uprawnień.	20 osób	wg. potrzeb		Uzasadnienie celowości szkolenia oraz deklaracja pracodawcy o gotowości zatrudnienia po zakończeniu kursie.	w zależności od rodzaju szkolenia	_____
Studia podyplomowe uzyskanie wykształcenia kierunkowego.	10 osób	wg. potrzeb		Uzasadnienie celowości ukończenia studiów	_____	_____

Liczba bezrobotnych w ewidencji SUP
- stan na koniec lutego 2012 r.

zarejestrowani ogółem	- 4977
- w tym z prawem do zasiłku	- 873
- w szczególnej sytuacji	- 4330
rejestracje w lutym	- 467
wyłączenia z ewidencji	- 369
- w tym podjęcia pracy	- 153

Źródło: SUP

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu to nazwa programów finansowych wspierających podstawowe usługi rynku pracy, realizowane przez SUP. Należą do nich między innymi prace interwencyjne, roboty publiczne, dotacje na własny biznes i niezwykle popularne staże zawodowe.

Nadal realizowane są zadania związane z obsługą 771 umów, w ramach których aktywizacją objętych jest 860 osób, zawartych w latach 2008-2011. W 2012 roku zawartych zostało 16 umów w ramach których aktywizacją objętych jest 20 osób.

Na dzień 29.02.2012 r. w programach rynku pracy uczestniczy łącznie 287 osób w ramach 244 zawartych umów, w tym:

- w zatrudnieniu pozostaje 189 osób,
- odbywa staż 17 osób,
- prowadzi działalność gospodarczą 81 osób.

Źródło: SUP

Luty okazał się kolejnym miesiącem, w którym odnotowany został wzrost liczby bezrobotnych.

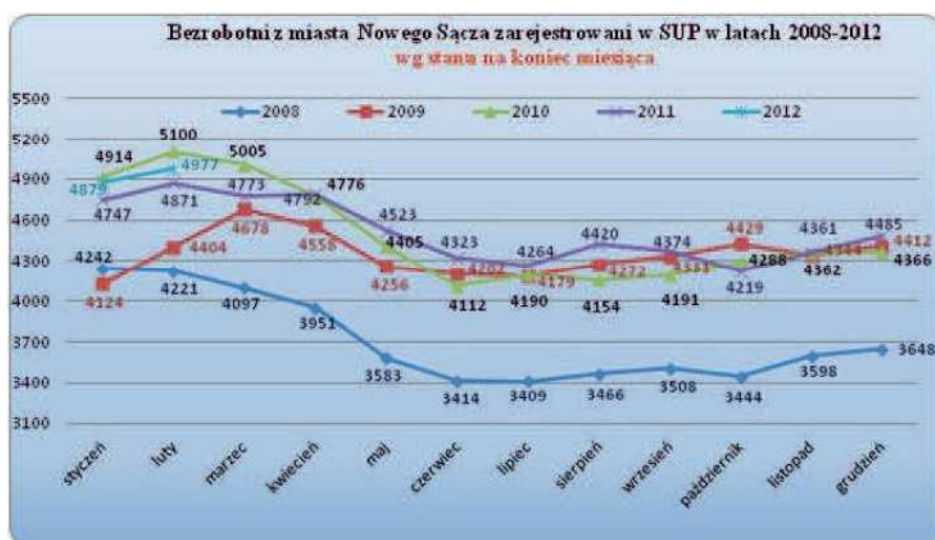
4977 – tylu bezrobotnych znajdowało się w ewidencji SUP na dzień 29.02.2012 r. – o 98 osób więcej niż w poprzednim miesiącu. Wzrost liczby bezrobotnych ma charakter cykliczny, można rzec, że rynek pracy jaki kształtują się na Sądecczyźnie jest rynkiem, który w dużym stopniu jest zależny od prac sezonowych. Prezentowany poniżej wykres jest odzwierciedleniem tego co się dzieje na rynku pracy w Nowym Sączu. Początek roku zawsze odznacza się wzrostem liczby osób zarejestrowanych w urzędzie pracy. Następnie w okresie wiosny i lata następuje zdecydowana poprawa sytuacji na rynku pracy, która kończy się jesienią, gdzie znowu liczba rejestracji przewyższa liczbę wyrejestrowań.

Z ewidencji zostało wyrejestrowanych 369 osób. Najczęstszą przyczyną utraty statusu były podjęcie pracy (153 osoby). Inną

przyczyną było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy (147 osób). Pozostałe powody mają znaczenie marginalne.

Zdecydowana większość osób zarejestrowanych w SUP, to osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Udział procentowy tej grupy jest bardzo wysoki, wynosił on aż 87%, i ulega niewielkim zmianom. Najliczniejszą grupą w strukturze osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji stanowią osoby długotrwałe bezrobotne (2183 osoby) oraz osoby bez wykształcenia średniego (2177 osób). Stosunkowo wysoki jest również udział osób młodych, do 25 roku życia (1076 osób), oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (1312 osób).

Źródło: SUP

Rodzina jest grupą naturalną opartą na związkach krwi małżeństwa lub adopcji. Jest to grupa o charakterze wspólnoty, której podstawową funkcją jest utrzymanie ciągłości biologicznej społeczeństwa. Członkowie rodziny powiązani są nie tylko więzami pokrewieństwa lecz również związkami prawno-ekonomicznymi. Rodzina stwarza warunki do zaspokajania różnorodnych potrzeb psychologicznych i społecznych swoich członków m.in. potrzebę przynależności uczuciowej, bezpieczeństwa, stabilizacji.

Utrata pracy zawodowej jest szczególnie dotkliwa dla osób, które mają na utrzymaniu rodzinę. Skutki bezrobocia dotyczą wówczas nie tylko jednostki, ale również ich najbliższe otoczenie. Długotrwałe bezrobocie może doprowadzić do pauperyzacji jednostki lub całej rodziny, czyli do obniżenia poziomu życia rodziny.

Bezrobociem rodzinnym wg stanu na koniec 2011 roku objętych było 1225 osób, czyli 27,3% ogółu zarejestrowanych w Sąddeckim Urzędzie Pracy i stanowi to wzrost o 153 osoby w stosunku do stanu z końca 2010 roku. Liczba rodzin w których więcej niż 1 osoba jest zarejestrowana jako bezrobotna wyniosła 540 czyli o 53 rodzin więcej niż w 2010 roku.

ILOŚĆ OSÓB OBJĘTA BEZROBOCIEM RODZINNYM zarejestrowanych w Sąddeckim Urzędzie Pracy

Ilość osób w rodzinie zarejestrowanych w SUP	31.12.2009 rok		% udział grupy w całkowitej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w SUP
	Ilość osób	Ilość rodzin	
2 osoby	890	445	20,2%
3 osoby	144	48	3,3%
4 osoby	52	13	1,2%
5 osób	15	3	0,3%
pow. 5 osób	11	1	0,2%
Ogółem	1112	510	25,2%

Ilość osób w rodzinie zarejestrowanych w SUP	31.12.2010 rok		% udział grupy w całkowitej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w SUP
	Ilość osób	Ilość rodzin	
2 osoby	842	421	19,3%
3 osoby	150	50	3,4%
4 osoby	48	12	1,1%
5 osób	5	1	0,1%
pow. 5 osób	27	3	0,6%
Ogółem	1072	487	24,5%

Ilość osób w rodzinie zarejestrowanych w SUP	31.12.2011 rok		% udział grupy w całkowitej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w SUP
	Ilość osób	Ilość rodzin	
2 osoby	878	439	19,6 %
3 osoby	243	81	5,4 %
4 osoby	40	10	0,9 %
5 osób	45	9	1,0%
pow. 5 osób	19	1	0,4 %
Ogółem	1225	540	27,3 %

Źródło: SUP

STRUKTURA BEZROBOCIA RODZINNEGO wg wieku

wiek	Liczba osób ogółem	% udział
18-24 lat	373	30,5 %
25-34 lata	346	28,3 %
35-44 lata	194	15,8 %
45-54 lata	242	19,7 %
pow. 55 lat	70	5,7 %

STRUKTURA BEZROBOCIA RODZINNEGO wg czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy	Liczba osób ogółem	% udział
do 1 mc	61	5,0 %
1-3 mc	229	18,7 %
3-6 mc	265	21,6 %
6-12 mc	268	21,9 %
12-24 mc	235	19,2 %
pow. 24 mc	167	13,6 %

STRUKTURA BEZROBOCIA RODZINNEGO wg stażu pracy

Staż pracy	Liczba osób ogółem	% udział
bez stażu	376	30,7 %
do 1 mc	12	1,0 %
1-3 mc	44	3,6 %
3-6 mc	25	2,0 %
6-12 mc	62	5,1 %
1-5 lat	294	24,0 %
5-10 lat	141	11,5 %
10-20 lat	138	11,3 %
powyżej 20 lat	133	10,8 %

STRUKTURA BEZROBOCIA RODZINNEGO wg wykształcenia

Wykształcenie	Liczba osób ogółem	% udział
brak lub niepełne podstawowe	17	1,4 %
podstawowe	250	20,4 %
gimnazjalne	94	7,7 %
zasadnicze zawodowe	379	30,9 %
średnie zawodowe 4-letnie	8	0,6 %
średnie zawodowe	175	14,3 %
średnie ogólnokształcące	134	10,9 %
pomaturalne/policealne	56	4,6 %
wyższe (w tym licencjat)	112	9,2 %

Analizując powyższe zestawienia należy zwrócić uwagę, że prawie 30,7% osób objętych bezrobociem rodzinnym dotychczas nie pracowało i w ciągu roku udział ten zwiększył się o 0,4 pkt proc. w porównaniu z rokiem 2010. 10,8% osób pracowało powyżej 20 lat i w tej grupie odnotowano wzrost na poziomie 0,3 pkt proc. Wśród osób objętych bezrobociem rodzinnym najwięcej jest osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 30,9%. Analizując pod tym względem lata ubiegłe (2010 r. – 32,1%, 2009 r. – 34,4%), zauważyć trzeba że tendencja ta jest niezmienna, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowią największy odsetek wśród osób objętych bezrobociem rodzinnym, niemniej jednak trzeba podkreślić, że z roku na rok ich udział jest co raz niższy. Znacznie wzrosła natomiast liczba osób z wykształceniem podstawowym - o 3,1 pkt. proc. (2011 r. – 20,4%) w porównaniu z rokiem 2010, gdzie odsetek ten stanowił 17,3%, a w 2009 roku 16,6%. Rozpatrując wskazaną kategorię osób pod względem wieku należy zwrócić uwagę, że osoby w młodym wieku (tj. 18-24 lat) stanowią 30,5% badanej grupy, co daje wzrost na poziomie 3 pkt proc. w stosunku do 2010 r. (27,5%). Znaczny spadek udziału można zauważyć wśród osób w wieku mobilnym (25-34 lat) o 3,7 pkt proc. w stosunku do 2010 roku (32,0%), który obecnie wynosi 28,3% (2011 r.).

Struktura bezrobocia rodzinnego wg czasu pozostawania bez pracy przedstawia się następująco: najwięcej osób pozostaje w ewidencji od 6 do 12 miesięcy 268 osób (tj. 21,9%) i jest to znaczny wzrost - o 3,7 pkt proc. w stosunku do 2010 roku. Największy wzrost procentowy w analizowanej grupie zauważyć można wśród osób pozostającej bez pracy od 3 do 6 miesięcy: o 6,2 pkt proc., który z poziomu 15,4% w 2010 r. osiągnął obecnie poziom 21,6% w 2011 r. Spadek zaobserwowany został w grupie osób pozostającej bez pracy od 1 do 3 miesięcy o 11,4 pkt proc. (2010 r. - 30,1%), który wyniósł 18,7%.

Źródło: SUP

Mobilność zawodowa klucz do Twojej przyszłości.

EURES (European Employment Services - Europejskie Służby Zatrudnienia), jest siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierającą mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym i transgranicznym, w krajach Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii i Szwajcarii. Sieć EURES została powołana przez Komisję Europejską, aby ułatwić swobodny przepływ pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Usługi EURES są skierowane do osób poszukujących pracy, zainteresowanych wyjazdem do innego kraju w celach pracy lub nauki. Usługi w ramach sieci w Polsce prowadzą doradcy i asystenci EURES w wojewódzkich oraz wyznaczeni pośrednicy pracy w powiatowych urzędach pracy. Można u nich uzyskać przydatne informacje o warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy w kraju i państwach UE/EOG, o przepisach prawa, podpowiedzi jak stawiać pierwsze kroki na obczyźnie oraz uzyskać odpowiedzi na następujące pytania: „Wyjeżdżasz do pracy zagranicą? Co warto wiedzieć zanim wyjedziesz. Wracasz? Co musisz wiedzieć przed powrotem”. Można także – a raczej przede wszystkim zapoznać się z ofertami pracy z zagranicy. Warto także zaznaczyć, że usługi pośrednictwa pracy są dla poszukujących pracy bezpłatne.

Najwięcej ofert pracy znajduje się w Internecie. Portalem, który codziennie oferuje dostęp do ofert pracy z obszaru EOG jest Europejski Portal Mobilności Zawodowej EURES www.ec.europa.eu/eures.

Europejski Portal Mobilności Zawodowej

EURES

www.ec.europa.eu/eures

Portal posiada polską wersję językową i zaprojektowany jest w sposób maksymalnie ułatwiający nawigowanie po jego zasobach. Na stronie głównej znajdują się informacje w czym EURES może pomóc, jak się skontaktować z doradcą EURES, a także najświeższe doniesienia z międzynarodowego rynku pracy. Oferty pracy pochodzą z krajowych służb zatrudnienia i zostały już sprawdzone – więc nie musimy się obawiać, że natkniemy się na nieuczciwych pośredników.

**Warsztaty organizowane
w Sądeckim Urzędzie Pracy w Nowym Sączu
w dniach:
• 13.04.2012r. (piątek),
• 26.04.2012r. (czwartek)**

Uprzejmie informujemy, że w miesiącach od marca do kwietnia 2012r. odbędą się warsztaty organizowane w Sądeckim Urzędzie Pracy w ramach sieci EURES. Ideą przewodnią warsztatów jest przedstawienie korzyści płynących z mobilności zawodowej i geograficznej.

Program warsztatów

11:00-11:10	Przedstawienie celu i programu warsztatów. Przywitanie uczestników przez organizatorów spotkania: (Bogusława Przyjałkowska, Maria Kmak - Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie ZZ w Nowym Sączu oraz Jarosław Gliński - Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu).
11:10-11:40	„Zanim wyjedziesz za granicę” - porady przed wyjazdem z kraju.
11:40-12:30	„Bądź mobilny z EURES w planowaniu własnej kariery” - prezentacje, ćwiczenia indywidualne.
12:30-12:45	Przerwa – catering.
12:45-13:25	Nowe rynki pracy dla pracowników z Polski (Austria, Niemcy) – prezentacja, dyskusja.
13:25-14:00	Inne rynki pracy dla pracowników z Polski (Norwegia) – prezentacja, dyskusja.
14:00-14:30	Podsumowanie.

W bieżącym roku Sąddecki Urząd Pracy kontynuuje realizację projektu systemowego współfinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013:

Samozatrudnienie Umiejętności Praca
Poddziałanie 6.1.3 PO KL

Celem projektu realizowanego od 1 marca 2008r. jest ograniczenie bezrobocia wśród osób zarejestrowanych w SUP, zwłaszcza znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Kwota środków Funduszu Pracy ustalona na dofinansowanie projektu systemowego – 6.1.3. POKL w 2012r. wynosi 2.061,4 tys.zł. Całkowita wartość projektu 6.1.3. (tj. łącznie z wkładem własnym) realizowanego w bieżącym roku wyniesie 2.425,2 tys.zł.

Na co mogą liczyć uczestnicy projektu?

- * uzyskanie pomocy w poszukiwaniu pracy, w tym wsparcia ze strony pośrednika pracy oraz doradcy zawodowego,
- * nabycie praktycznych umiejętności do wykonywania pracy poprzez odbycie stażu u pracodawcy,
- * otrzymanie jednorazowych środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej

Działaniami w ramach projektu objęte zostaną łącznie 198 osoby (kobiety i mężczyźni) zamieszkałe na terenie Miasta Nowego Sącza, zarejestrowane w Sąddeckim Urzędzie Pracy jako bezrobotne.

Kto ma pierwszeństwo w korzystaniu ze wsparcia?

- a) przynależność do jednej lub więcej z niżej wymienionych kategorii osób bezrobotnych:
  - * bezrobotni powyżej 50 roku życia,
  - * bezrobotni niepełnosprawni,
  - * bezrobotni do 25 roku życia,
- b) w drugiej kolejności:
  - * długotrwale bezrobotni,
- c) w dalszej kolejności pozostałe osoby bezrobotne wymienione w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia, tj.:
  - * osoby po zakończeniu kontraktu socjalnego,
  - * kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,

- * osoby bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- * samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- * osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia,
- d) pozostali bezrobotni.

W przypadku kiedy liczba osób spełniających zasadnicze kryterium będzie większa niż liczba miejsc, o przystąpieniu do projektu decydować będzie przynależność do więcej niż jednej kategorii, a następnie kolejność zgłoszeń.

Sąddecki Urząd Pracy zaprasza szczególnie osoby powyżej 50 roku życia, osoby niepełnosprawne, osoby do 25 roku życia zainteresowane podjęciem działalności gospodarczej życia oraz kobiety do udziału w projekcie.

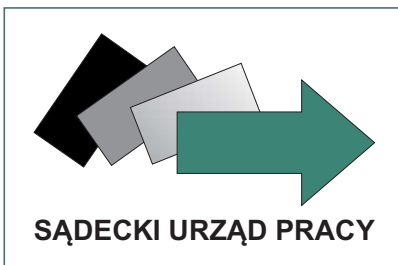
Rekrutacja rozpoczyna się w marcu 2012 roku.

Szczegółowe informacje dla osób zainteresowanych udziałem w projekcie udzielane są w Dziale Programów i Współpracy:
Pokój 306 tel. 18 442 91 10 wew 296 lub 334

	Plan rekrutacji na rok 2012	dotacje	staże
1.	osoby powyżej 50. roku życia	10	28
2.	osoby niepełnosprawne	4	12
3.	osoby do 25. roku życia	19	21
4.	długotrwale bezrobotni	10	20
5.	pozostali	48	26
	Razem 198 osób	91	107

Źródło: SUP

KSZTAŁCENIE ZAWODOWE

XIV SĄDECKIE TARGI UCZELNI WYŻSZYCH

W dniu 7 marca 2012 roku w Hali Sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Nowym Sączu przy ul. Nadbrzeżnej 34 odbyły się XIV Sąddeckie Targi Uczelni Wyższych. Podczas targów wszyscy zainteresowani mieli możliwość zapoznania się z ofertą edukacyjną uczelni wyższych biorących w nich udział.

Dla sądeckich uczelni: Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu oraz Wyższej Szkoły Biznesu – NLU, najważniejszym zadaniem było zachęcić młodzież z Sądeczyny do podejmowania studiów w Nowym Sączu. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu chcąc podkreślić różnorodność swojej oferty, zaprezentowała wszystkie 6 instytutów.

Wyższa Szkoła Biznesu - NLU starała się natomiast przyciągnąć zwiedzających do swojego stoiska prezentacją robotów LEGO Mindstorms.

Oprócz prezentacji miejscowych uczelni, na targi zawitali także przedstawiciele ośrodków akademickich spoza regionu, dla których uczniowie z Sądeczyny są bardzo ważnymi kandydatami na studentów. Zainteresowani mogli zwiedzić stoiska takich uczelni jak Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Ekonomiczny czy Politechnika Krakowska.

Na zaproszenie do udziału w targach odpowiedział również Sąddecki Urząd Pracy, który umożliwił tegorocznym maturzystom skorzystanie z porad doradcy zawodowego z Sąddeckiego Urzędu Pracy dotyczących wyboru ścieżki zawodowej.

Obecność naszego Urzędu na targach miała pomóc młodym ludziom wybrać te kierunki kształcenia, które dają nadzieję, że po ich ukończeniu absolwent szybko podejmie pracę. Informacja była udzielana w oparciu o „Barometr zawodów 2011 – miasto Nowy Sącz”, w którym znajduje się zestawienie zawodów najbardziej i najmniej poszukiwanych.

Zainteresowani oprócz specjalistycznej informacji otrzymywali również komplet materiałów promocyjnych o usługach i instrumentach rynku pracy oferowanych przez Sąddecki Urząd Pracy dotyczących pośrednictwa pracy, poradnictwa i informacji zawodowej, szkoleń, staży zawodowych oraz jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Organizatorem Sąddeckich Targów Uczelni Wyższych było Stowarzyszenie Profesjonalnego Samorządu przy udziale Urzędu Miasta Nowego Sącza

DOM i OTOCZENIE

Blisko 80 wystawców zaprezentowało swoje produkty na nowocześnie i ciekawie urządzonej stoiskach na XVI Targach „Dom i otoczenie”. Po raz kolejny wziął w nich udział Sądecki Urząd Pracy, traktując wydarzenie jako możliwość promocji swojej oferty usług. Na naszym stoisku można było otrzymać komplet materiałów promocyjnych o usługach i instrumentach rynku pracy a także możliwościach wsparcia bezrobotnych, poszukujących zatrudnienia oraz pracodawców. Pracownicy SUP służyli zainteresowanym szczegółową informacją i wyjaśniali wszelkie wątpliwości. Poniżej fotoreportaż z targów

Otwarcie targów.

Stoisko SUP.

Goście na naszym stoisku.